

Code of Practice

for

Centralplanlægningen og Transportører

- der planlægger og transporterer grise til Danish Crown

Baggrund

Dansk griseproduktion har gennem mange år indtaget en førerposition blandt griseproducerende lande verden over. Danish Crown har i høj grad medvirket til denne position og vil fortsætte sin rolle med at udbygge sine samarbejdsrelationer med kunder og underleverandører over hele verden.

Transport af levende grise udgør en del af denne førerposition, idet dødeligheden af grise under transport i Danmark er en af verdens laveste. Det skyldes, at der inden for transportområdet er tilvejebragt et velegnet og godkendt transportmateriel og en effektiv kommunikation mellem slagteri, transportører af grise og andelshavere, som sikrer, at grisene får en minimalt belastende transport til Danish Crown.

Dansk lovgivning på transportområdet er skærpet i forhold til EU's lovgivning på samme område. Ud over gældende EU og dansk lovgivning har Danish Crown stillet krav til transportørerne om transportforhold, sporbarhed, fødevarer sikkerhed, arbejdstagerrettigheder, dyrevelfærd, etik, miljø og bæredygtighed ved transport af levende grise.

Baggrunden for en Code of Practice for Centralplanlægningen og Transportører af levende grise er at give andelshavere, myndigheder, kunder og forbrugere et bedre kendskab til Danish Crowns transport af levende grise til slagteri.

Code of Practice for Centralplanlægningen og Transportørerne vil i takt med udviklingen fortsat blive suppleret med nye bestemmelser og krav for at sikre, at Danish Crown et forspring som leverandør til de mest betydende markeder for grisekød.

Marts 2020, Danish Crown

Indhold

1.0	Formål	4
2.0	Danish Crowns etiske holdning til behandling af slagtedy	5
2.1	Code of Conduct	5
2.2	Danish Crowns bæredygtighedspolitik	6
3.0	Danish Crowns Regelsæt for transportører af grise	7
3.1	Transportfirmaer	7
3.1.1	Danish Transportstandard og QS-kontrol	7
3.1.2	Godkendelse af transportaftaler	7
3.1.3	Misligholdelse af transportaftale	8
3.2	Regler omkring transport	8
3.2.1	Planlægning	8
3.2.2	Afhentning og transport af grise	9
3.2.3	Chaufførens arbejdsområde ved afhentning af grise	9
3.2.4	Køreseddel (kontrol af tilmelding og transport af grise)	10
3.2.5	Ankomst til slagteri	10
3.2.6	Rengøring og desinfektion af transportvogne	10
3.2.7	Ansvarsfordeling for grise og søer leveret til slagting	11
3.2.8	Gruppevis levering af slagtegrise	11
3.3	Slagtedy, som ikke må leveres til Danish Crown	11
3.3.1	Importerede grise	11
3.3.2	Højdrægtige søer og gylte	11
3.4	Transporter, der kræver særlig opmærksomhed	11
3.4.1	Beredskab ved ondartede smitsomme sygdomme	12
3.4.1.1	Mistanke om smitsomme husdyrsygdomme slagteri	12
3.4.2	Beredskab slagterinedbrud	13
3.4.3	Beredskab nedbrud dyretransport	14
3.4.4	Restkoncentrationer/Medicin	14
3.4.5	Transportegnede slagtedy	14
3.4.5.1	Adskilte grise	15
3.4.5.1.1	Brokgrise	15
3.4.5.1.2	Attest til anvendelse ved transport af sygt eller tilskadekommet svin til slagting i Danmark	15
3.4.6	Udsættersøer	16
3.4.7	Slagtedy med knækkede kanyler	16
3.4.8	Grise med smitsomme husdyrsygdomme, grisesygdomme, salmonella og andre zoonoser	16
3.4.8.1	Offentligt tilsyn	16
3.4.8.2	Tuberkulose	16
3.4.8.3	Porcine Reproductive and Respiratory Syndrom (PRRS)	16
3.4.8.4	Salmonella	16
3.4.9	Udegrise og specialgrise	17
3.4.10	Øremærker og transport af avlsdyr (søer og orner)	17
3.5	Grises adfærd og fysiologiske behov ved transport	17
3.6	Krav til køretøjer og deres anvendelse	17
3.6.1	Lovkrav og krav fra myndighederne	17
3.6.2	Andre krav til køretøjerne	18
3.6.3	Pladskrav for slagtedy under ved transport	18
3.6.4	Krav til køretøjets ventilation	19
4.0	Tilføjelser af nye elementer i Code of Practice	20
5.0	Kontrolforanstaltninger	21
5.1	Kontrol vedr. Danish Crown Regelsæt	21

1.0 Formål

Code of Practice for Centralplanlægningen og Transportører af levende grise til Danish Crown er et dynamisk værktøj, der skal sikre Danish Crown markedsadgang på de vigtigste markeder verden over.

Det er Danish Crowns politik, at opsamling, transport og aflæsning af slagtedyrl skal foregå så skånsomt som muligt og på en bæredygtig og miljømæssigt forsvarlig måde.

Code of Practice for Centralplanlægningen og Transportører af levende grise til Danish Crown er et tillæg til de krav der stilles til dyrevelfærd, transport af dyr og transportvirksomheder i EU-lovgivningen, dansk lovgivning og brancheaftaler. Enhver transportør til Danish Crown er derfor forpligtiget til at holde sig orienteret og overholde de gældende krav i lovgivning og brancheregler.

Code of Practice for planlægning og transport af grise omfatter følgende elementer:

Afsnit 2.0 beskriver Danish Crowns overordnede holdning til dyrevelfærd, arbejdstagerrettigheder og bæredygtighed.

Afsnit 3.0 beskriver Danish Crowns krav til transport af slagtedyrl. En overholdelse af regelsættet er en betingelse for at kunne transportere slagtedyrl til Danish Crown.

Afsnit 4.0 beskriver, hvordan ændringer og nye betingelser kan implementeres og tilføjes i Code of Practice.

Afsnit 5.0 beskriver, hvorledes Danish Crown sikrer, at Code of Practice for Centralplanlægningen og Transportører efterleves.

Danish Crown vil aktivt benytte Code of Practice i sit salgs- og markedsføringsarbejde for dermed at fremme kundernes og forbrugernes kendskab til de transportbetingelser, der er gældende for Danish Crowns transportører af grise og dermed skabe større tillid til Danish Crowns produkter.

Alle ændringer og nye betingelser i Code of Practice for Centralplanlægningen og transportører af grise drøftes i samarbejde med Centralplanlægningen og transportfirmaerne og godkendes af Danish Crown Amba.

En ajourført Code of Practice skal altid være tilgængelig for Centralplanlægningen, transportører, leverandører og andre interesserede på Danish Crowns hjemmeside, www.danishcrown.dk

2.0 Danish Crowns etiske holdning til behandling af slagtedyr

Danish Crowns primære råvare er levende slagtedyr, og vi sætter dyrenes velfærd højt.

Danish Crown bakker i den forbindelse op om de krav, der er formuleret i den nuværende dyreværnslovgivning, lovgivningen vedrørende transport af dyr samt de anbefalinger der er formuleret fra Det dyreetiske Råd. Vi anerkender ligeledes, at dyreværnslovgivning er en dynamisk proces, hvor love og anbefalinger justeres i takt med ny viden og praktisk erfaring.

Danish Crown lægger vægt på en skønsom behandling af slagtedyr, så dyrevelfærden tilgodeses, både under transport som på slagterierne, herunder opsamling, transport, aflæsning, ophold i modtagestald, inddrivning, bedøvelse og aflivning. Fremskridt på dette område, eksempelvis for Gruppevis indtransport vil løbende blive indarbejdet i investeringsplanerne og strukturudviklingen. Personalet, der på slagterierne håndterer levende dyr, gennemgår løbende uddannelse, der sikrer forståelse for dyrenes adfærd, velfærd og fysiologiske behov.

Danish Crown er imidlertid også bevidst om, at nogle kunde- og forbrugergrupper stiller etiske og dyrevelfærdsmæssige krav ud over lovgivningskravene, og Danish Crown ønsker at efterkomme sådanne ønsker, hvis der er et bæredygtigt afsætningsgrundlag, og såfremt kravene er i harmoni med overordnede etiske hensyn.

Danish Crowns holdning til dyrevelfærd kan sammenfattes i følgende politik:

- Danish Crown stiller i samspil med leverandører og transportører af grise krav til dyrevelfærd i primærproduktion og under transport. Disse krav er primært baseret på gældende lovgivning og branchebeslutninger, men kan i særlige kontraktproduktioner være udvidet i forhold hertil.
- Opsamling, transport og aflæsning af slagtedyr skal foregå så skånsomt som muligt og indenfor forsvarlige tidsmæssige grænser. Desuden stiller Danish Crown krav om uddannelse af det personale, der udfører disse opgaver.
- Anvendelse af et moderne og hensigtsmæssigt transportmateriel er et krav.
- Det er Danish Crowns politik at være blandt de absolut førende internationale virksomheder indenfor en dyrevelfærdsmæssig korrekt håndtering af slagtedyr. Danish Crown forholder sig aktivt til dyrevelfærd og orienterer åbent og sagligt om selskabets politik på området.
- Danish Crown understreger i sit værdigrundlag, at der konstant tages ansvar for og lægges vægt på en løbende forbedring af produktionsvilkår, fødevarer sikkerhed, bæredygtighed og dyrevelfærd i samarbejde med leverandøren.

2.1 Code of Conduct

Danish Crown forholder sig aktivt til vores medarbejderes rettigheder. Med Danish Crowns Code of Conduct og Supplier Code of Conduct sikres det, at menneske- og arbejdstagerrettigheder respekteres i hele værdikæden. At der ageres med integritet og gennemsigtighed i alle forretningsaktiviteter. At der tages ansvar for arbejdssikkerhed og opretholdes de højeste standarder inden for fødevarer sikkerhed og kvalitet og at vi stræber efter bæredygtige løsninger i alle beslutninger. At vores medarbejdere opretholder respektfulde og ærlige relationer til kolleger, fællesskaber og interessenter. At love og regler overholdes i de lande, hvor Danish Crown driver forretning og at Danish Crowns forretning udvikler sig med forbrugere, kunder og andelshaveres interesse for øje.

2.2 Danish Crowns bæredygtighedspolitik

Danish Crown ønsker at skabe en bæredygtig fremtid for produktionen af fødevarer. Vi går forrest i arbejdet med at finde bæredygtige løsninger og vil arbejde for at beskytte klimaet i forbindelse med virksomhedens drift og fortsatte udvikling gennem en systematisk indsats og ansvarlig omgang med de anvendte ressourcer.

Vores bæredygtighedsstrategi tager udgangspunkt i FN's Verdensmål og bygger på de væsentligste områder, hvor Danish Crown har størst indflydelse på værdikæden på godt og ondt. Vi identificerer og vurderer årligt disse områder for at sikre, at vi har fokus på de rigtige muligheder og udfordringer. Derudfra fastsætter vi bæredygtige ambitioner på en række områder inden for bl.a. strategi og forretningsudvikling, hvor vi kan se, at vi kan gøre en positiv forskel for landmænd, kunder og omverden

Danish Crowns bæredygtighedsstrategi fokuserer på at tage ansvar i alle dele af kødproduktionen. Vores produkter skal produceres bæredygtigt og med respekt for miljø, dyr og mennesker. Det er derfor ambitionen at Danish Crown skal være verdens mest bæredygtige og succesfulde kødproducent ved at udlede 50 % færre klimagasser i 2030.

Transportvirksomhederne understøtter klimamålene for landtransporten frem til 2030 med fokus på øget brug af grønne drivmidler og fokus på grønne køretøjer med højeste Euronorm. Endvidere tilstræbes maksimal udnyttelse af vægt og dimensionsmulighederne, som kan nedbringe CO2 belastningen. På chaufførområdet fokuseres der i efteruddannelsen på Eco-driving, som led i reduktionen af fossile brændstoffer.

3.0 Danish Crowns Regelsæt for transportører af grise

Danish Crowns Code of Practice for Centralplanlægningen og Transportører af grise, regler fastsat af branchen samt lovgivningen er blandt de krav, som hvert enkelt transportfirma til enhver tid skal overholde som forudsætning for at have en aftale om transport af slagtedyrl til Danish Crown.

Code of Practice beskriver de forhold, hvor Danish Crown ønsker at fremme en dyrevelfærds- og miljømæssig skånsom transport af slagtedyrl. En generel viden om transport af grise findes i "Håndbog Svinetransport", juni 2017, som er en del af det samlede pensum for ansatte chauffører i enhver autoriseret virksomhed, der transporterer slagtedyrl. Ved kørsel over 65 km fra besætning til slagteri skal chaufføren have erhvervet sig et kompetencebevis ved at gennemgå og bestå et kursusforløb, der kvalificerer den enkelte til at håndtere dyr i forbindelse med transport.

Transportfirmaet bekræfter ved en kørselsaftales indgåelse at overholde Danish Crowns Code of Practice for Centralplanlægningen og transportører der planlægger og transporterer grise til Danish Crown, herunder også kommende lovændringer, ændringer i branchens regler og ændringer i Code of Practice.

Danish Crown kræver, at transport af slagtedyrl udføres til kundernes og forbrugernes forventninger til kvalitet i bredeste forstand, det vil sige, både på det målbare kvalitetsmæssige område og på det etiske og det miljømæssige område.

Krav til transport af slagtedyrl er samlet i følgende hovedoverskrifter:

3.1 Transportfirmaer

3.1.1 Danish Transportstandard og QS-kontrol

Alle Danish Crowns transportører af grise skal være tilmeldt DANISH Transportstandard og være QS-certificerede (3.partskontrol). Vognmanden har indgået tiltrædelseserklæring og samtykkeerklæring med DANISH Transportstandard og forpligter sig til løbende at efterleve de retningslinjer, som vedtages af

Landbrug Fødevarer / SEGES. Vognmanden fremsender kopi af Certifikat for DANISH Transportstandard og QS umiddelbart i forlængelse af audit fra den valgte certificeringsvirksomhed.

3.1.2 Godkendelse af transportaftaler

Danish Crown er berettiget til at indgå kontrakt med vognmænd og selvkørere om transport af slagtedyrl, når den enkelte transportør af grise erklærer sig indforstået med indholdet i den gældende transportaftale, herunder Code of Practice for Centralplanlægningen og Transportører af grise.

Ved indgåelse af aftale skal transportfirmaet være autoriseret til transport af grise af Fødevarestyrelsen. Den ansvarlige for transportfirmaet skal have bestået Kompetencebeviset i transport af dyr. Det anvendte transportmateriel skal være forskriftsmæssigt godkendt. De ansatte chauffører skal have gennemført og bestået både grunduddannelse og en kompetencegivende uddannelse i transport af dyr (kompetencebevis). Kompetencebevis, autorisation til dyretransport og godkendelsescertifikat for vejtransportmiddel skal altid medbringes ved transport af slagtedyrl.

Ud over kompetencebevis skal en chauffør opdateres med teoretisk og praktisk viden og færdigheder omkring håndtering af dyr samt deltage i køreteknisk træning til fremme af en skånsom og miljøvenlig transport af slagtedyrl. Dette kan tilrettelægges i forbindelse med EU-Godskørselsuddannelsen, som fornyes løbende (hvert 5. år).

En andelshaver kan være transportør af egne slagtedyrl med egen transportvogn til Danish Crown, når der er indgået en transportaftale med Danish Crown. Selvkørere til Danish Crown skal til enhver tid overholde gældende Regler for Selvkørere og denne Code of Practice.

Nye andelshavere kan efter ansøgning straks godkendes som transportører. Andre andelshavere skal ansøge om godkendelse senest 12 måneder før den forventede transport af egne slagtedyrr.

3.1.3 Misligholdelse af transportaftale

Hvis transportøren af slagtedyrr misligholder sine forpligtelser i henhold til Danish Crowns aftale om transport af grise, er Danish Crown berettiget til at revurdere aftalen med det pågældende transportfirma.

Såfremt en transportør af grise bryder dansk lov, branchens regler eller Code of Practice og derved skader det Danish Crowns image, kan Danish Crown forholde sig til, om den pågældende transportør af grise kan opretholde sin aftale med Danish Crown.

Afhængigt af misligholdelsens karakter kan Danish Crown give en påtale eller advarsel og med krav om at bringe forholdene i orden inden for et fastlagt tidspunkt. Ved grove tilfælde kan Danish Crown se sig nødsaget til at hæve aftalen med den pågældende transportør og kræve eventuelle tab ved misligholdelsen erstattet efter dansk rets almindelige regler herom. Er forholdene ikke i orden inden for den fastlagte tidsfrist, vil der være tale om misligholdelse af aftalegrundlaget. Sagen forelægges Danish Crowns bestyrelse til vurdering af, om forsømmelsen har et omfang, der gør, at Danish Crown er nødsaget til at opsigte aftalen med den pågældende transportør af grise.

Eksempler på misligholdelse af vognmandsaftalen:

- Transport af slagtedyrr udført af en chauffør, som efter ansættelse ikke har erhvervet et kompetencebevis.
- Gentagende grov overtrædelse af lovgivningen om dyrevelfærd.
- Kørsel med større eller gentagne overlæs.
- Manglende rengøring og desinfektion af transportvogn, når der køres fra slagteri.
- Bevidst manglende / forkerte registreringer i logbog eller på køreseddel.

3.2 Regler omkring transport

3.2.1 Planlægning

Transportør og andelshaver har pligt til at følge det til enhver tid gældende tilmeldingssystem fastsat af Danish Crown. Danish Crowns Centralplanlægning meddeler den enkelte transportør/chauffør antal og art af slagtedyrr, slagtested og leveringstermin for det enkelte vognlæs.

Ved ændringer eller udsættelser af aftalt transport fra Danish Crowns side, skal Centralplanlægningen hurtigst mulig have besked fra Danish Crown. Dette gælder også ved produktionsstop, veterinære påbud, eller andre forhold, som umuliggør en transport.

Hvis en transport ikke kan overholde tidsplanen, skal transportøren/chaufføren straks gives besked til Centralplanlægningen, og kontakte de berørte andelshavere hurtigst muligt.

Centralplanlægningen planlægger i tide de enkelte vognlæs ved udarbejdelse af køresedler, så leverandøren får besked mindst 24 timer før afhentningen, medmindre der foreligger anden aftale. Det er Centralplanlægningens ansvar, at køresedler er korrekt udfyldt med de nødvendige oplysninger for chauffør, afregning og veterinærkontrol, og herunder at følge med i ændringer af besætningsstatus.

Ved kørsel til slagtesteder med 2-holdsdrift skal læssene fordeles jævnt over åbningstiden medmindre andet aftales. Transporternes ankomst til slagtestedet skal fordeles på sådan en måde, at ventetiden for aflæsning af slagtedyrr er minimeret. Transportøren må ikke ankomme til slagtested udenfor det tidsrum (åbningstid), der er gældende for det pågældende slagtested.

Centralplanlægningen skal i videst muligt omfang ved planlægning af transport tage hensyn til den enkelte leverandørs berettigede krav til afhentning af slagtedy, herunder levering af specialgrise, slagtedy med mistanke om kanylerest, slagtedy til udvidet sundhedskontrol (USK), adskilte grise (betinget transportegnede dyr) slagtedy under offentligt tilsyn eller særslagting. De særlige forhold skal fremgå af køresedlen.

Afhentningsrækkefølgen skal i videst muligt omfang efterkomme hensynet til den enkelte leverandør. Centralplanlægningen har ansvaret for, at den planlagte rækkefølge for afhentning af grise hos de enkelte leverandører overholdes, og at det er aftalt individuelt med den enkelte andelshaver. Transportøren har ansvaret for at rækkefølge i henhold til køreseddel overholdes.

Chaufføren har pligt til ved afhentning af SPF-slagtedy at være bekendt med og følge procedurerne i SPF-sundhedssystemet. Leverandøren skal informere Centralplanlægningen om en midlertidig eller permanent ændring af besætningens sundhedsstatus. Transportør/chauffør fritages for ansvar, såfremt en leverandør undlader at give denne information.

Leverandøren har ret til én ugentlig leverance med undtagelse i perioder med mange overgående grise. Ved små leverancer kan Centralplanlægningen og andelshaveren aftale at udsætte en levering eller aftale at dele en levering i to afhentninger.

3.2.2 Afhentning og transport af grise

Centralplanlægning og leverandør skal registrere en aftale omkring afhentning af grise, herunder hvordan chaufføren kan kontakte leverandør/personale, hvis der opstår problemer ved afhentning eller pålæsning af slagtedy. Aftalen skal sikre, at chaufføren kan afhente slagtedy på en let og skånsom måde, uden at det går ud over besætningens smittebeskyttelsesregler.

Leverandører til Danish Crown er ansvarlige for at udleveringsforholdene er i orden, og i overensstemmelse med lovgivningen. Det gælder forhold i forbindelse med opstaldning, til- og frakørsel samt pålæsning. I forbindelse med afhentningen bør grisene være opstaldet i mindre grupper, så chaufføren lettere kan drive dyrene ud i transportvognen. Endvidere skal der være tilstrækkeligt lys til at vurdere grisenes transportegnethed. Udleveringsområdet skal være rent, tørt og med tilstrækkeligt afløb eller strøelse, så dyrene er rene og tørre ved afhentning. Grise der skal transporteres adskilt skal placeres i særskilte stier adskilt fra de øvrige grise, så chaufføren kan vurdere om grisen er transportegnet. De samme slagtedy skal placeres i separate rum på transportvognen.

Drivning af grisene følger vejledningen fra Det Veterinære Sundhedsråd.

3.2.3 Chaufførens arbejdsområde ved afhentning af grise

Chaufføren skal være opmærksom på ejendommens smittebeskyttelsesforanstaltninger, herunder andelshaverens krav til hygiejne ved afhentning og pålæsning af grise på den pågældende ejendom. Transportvognen må ikke køre ind i besætningsområdet uden leverandørens tilladelse.

Det er leverandørens ansvar at sikre, at transportvognen uden problemer kan komme til og fra ejendommens pålæsningsrampe(r), læssefold eller andet mobilt udleveringsforhold, hvorfra chaufføren let og uhindret kan læsse grise på transportvognen. Chaufføren skal meddele leverandøren, Ejerservice eller Centralplanlægningen, hvis transportforholdene ikke er i orden.

Chaufføren må kun gå ind i en staldsektion, hvis den fungerer som udleveringsområde, det vil sige, at alle slagtedy i den pågældende staldsektion afhentes.

Hvis chauffør konstaterer tegn på en manglende overholdelse af dyrevelfærd eller tegn på kraftig ændret adfærd hos en leverandør, skal chaufføren meddele det til sin vognmand, hvorfra informationen sendes til Danish Crown i Randers.

Danish Crown forbyder al anvendelse af el-stødere eller lignende ved pålæsning eller aflæsning af grise.

Chauffør skal være iført grønt arbejdstøj (udleveres af Danish Crown).

3.2.4 Køreseddel (kontrol af tilmelding og transport af grise)

Chaufføren anfører / kontrollerer tidspunktet for start og stop af pålæsning af slagtedyrlager fra hver ejendom på køresedlen, så rækkefølgen ved pålæsning af grise kan dokumenteres. Det er transportørens ansvar, at chaufføren kontrollerer, om antal afhentede slagtedyrlager svarer til antal tilmeldte slagtedyrlager på køresedlen og mapfleet.

Chauffør skal straks meddele leverandøren, hvis antal tilmeldte slagtedyrlager ikke svarer til antal afhentede slagtedyrlager.

Køresedlen skal angives med fuldstændige oplysninger. Afvigelser i køreseddelsoplysninger anføres straks på køresedlen og mapfleet.

3.2.5 Ankomst til slagteri

Ved ankomst på slagteriet anføres ankomsttidspunktet, og senere hen skal aflæsningstidspunkt være noteret på køresedlen og i mapfleet.

Ankommer transportvognen ikke indenfor det aftalte tidsinterval, skal chaufføren hurtigst muligt give besked til slagtestedet / Centralplanlægningen. Beskeden bør også indeholde oplysning om et nyt forventet ankomsttidspunkt.

Køresedlen skal afleveres til embedsdyrlæge / staldpersonale inden påbegyndt aflæsning af slagtedyrlager.

Under aflæsning af slagtedyrlager skal chaufføren sammen med embedsdyrlæge og staldpersonale sikre sig, at de transporterede slagtedyrlager og eventuelle adskilte slagtedyrlager gennemgår et tilfredsstillende levende syn. Chaufføren skal være behjælpelig med at frasortere slagtedyrlager, der af embedsdyrlægen ønskes frasorteret.

Når transportvognen venter eller holder stille på slagteriet under aflæsning af slagtedyrlager, skal motoren slukkes. For transportvogne, der ikke kan betjene vognens hydrauliske system uden brug af motoren i tomgang, skal udstødningshætten bruges, hvor den er opsat til brug for transportvognen.

3.2.6 Rengøring og desinfektion af transportvogne

Alle transportmidler skal være rengjorte og desinficerede, inden de forlader slagteriet, da de udgør en betydelig risiko for smittespredning fra slagteri til besætninger.

Umiddelbart efter aflæsning af slagtedyrlager skal chaufføren rengøre bilen. Først skræbes gødning og strøelse af vognbunden og skubbes ned i den dertil indrettede rende på aflæsningsstedet. Derefter følger en grundig vask, rengøring og desinfektion af transportvogn på slagteriets vaskeplads. Vask og desinfektion følger Landbrug og Fødevarers anvisninger. Til slut forsynes vognbunden med et passende lag strøelse. Chaufføren skal føre elektronisk logbog over rengøring og desinfektion, som skal registreres hver gang, der foretages en rengøring og desinfektion af transportvognen.

I nødstilfælde må transportvognen forlade slagteri uden den fornødne rengøring og desinfektion. Det må kun ske med et skriftligt samtykke fra virksomheden og skal med eventuelle andre afvigelser noteres i logbogen.

3.2.7 Ansvarsfordeling for grise og søer leveret til slagtning

Såfremt et slagtedyrs død under transport bæres af leverandør, transportør og Danish Crown efter nærmere aftale, dog med følgende undtagelser:

1. Ved transport med overlæs bærer transportøren hele tabet.
2. Selvkørere bærer selv hele tabet.
3. Ved afhentning af et slagtedyrs med skriftligt forbehold bærer leverandøren hele tabet.

Ansvar for beskadigelse og dødsfald for det enkelte slagtedyrs påhviler transportøren fra dyret er trådt op på transportliften og gælder indtil aflæsningen er færdig på slagteriet.

3.2.8 Gruppevis levering af slagtegrise

Efter aftale med Fødevarestyrelsen og Danish Crown kan leverandører, som leverer op til specifikke krav, levere umærkede grise til enkelte af Danish Crowns slagtesteder. Specialgrise kan ikke leveres under reglerne for gruppevis levering. Kun hele læs kan leveres uden tatovering. Leveres der undtagelsesvis ikke hele læs, skal grisene tatoveres.

Adskilte grise (f.eks. brokgrise) skal altid tatoveres.

Hele læs af grise tilmeldt under ordningen Gruppevis levering af slagtegrise, skal planlægges som hele læs. Planlæggeren er ansvarlig for en tæt kommunikation til leverandør, i tilfælde af afvigelser fra ovenstående, f.eks. hvis et læs deles eller der planlægges opfyldning med andre grise til en større bil. Transport af gruppevis skal ske i henhold til Bekendtgørelse nr. 867 af 11/05/2021 om registrering i CHR og om identifikation af kvæg, svin, får, geder, hjorte eller kameler.

3.3 Slagtedyrs, som ikke må leveres til Danish Crown

3.3.1 Importerede grise

På grund af risiko for indslæbning af sygdomme og på grund af garantier til vigtige eksportmarkeder modtager Danish Crown ikke importerede grise – herunder importerede avlsdyr. Afkom af importerede grise kan leveres til Danish Crown forudsat, at de importerede dyr har været underlagt den danske grisebranches regelsæt om import, slagtning og handel med importerede grise og afkom heraf (https://svineproduktion.dk/Viden/Paa-kontoret/Love-regler-og-standarder/Import_af_svin) og forudsat, at afkommet leveres som slagtegrise, -søer eller -ørner fra en ejendom, der ikke huser importerede grise. Vildsvin, grise af eksotisk eller ukendt oprindelse og klonede grise modtages ikke til slagtning i Danish Crown, ligesom Danish Crown ikke modtager grise fra besætninger, hvor der forefindes vildsvin eller grise af eksotisk oprindelse, medmindre dette er godkendt af Danish Crown.

Ovennævnte dyr er kendetegnet ved at have påsatte røde øremærker (importerede) eller hvide øremærker (ukendt oprindelse). Ved fund af røde eller hvide øremærker ved pålæsning skal chaufføren kontakte Danish Crown Ejerservice og leverandøren. Transporten stoppes, indtil det er afklaret, hvorfor der er slagtedyrs med et rødt eller hvidt øremærke.

3.3.2 Højdrægtige søer og gylte

Danish Crown accepterer ikke, at søer og gylte leveres til slagtning, hvis der er mindre end 4 uger til forventet faring. Ved mistanke skal chaufføren straks kontakte Leverandøren, Danish Crown Ejerservice og Centralplanlægningen. I særlige tilfælde kan Danish Crown Ejerservice give skriftlig dispensation til at afvige fra kravet om at søer og gylte ikke modtages til slagtning i drægtighedens sidste 4 uger. I disse tilfælde skal leverandøren til enhver tid opfylde lovgivningen, der ikke tillader transport (herunder til slagtning) af søer i de sidste 10% af drægtigheden.

3.4 Transporter, der kræver særlig opmærksomhed

3.4.1 Beredskab ved ondartede smitsomme sygdomme

Får chaufføren ved afhentning af slagtedyrløst mistanke om at grisene er smittet med en alvorlig husdyrsygdom skal denne straks stoppe pålæsningen og den videre transport. Chaufføren skal i sådanne tilfælde omgående kontakte leverandøren, Danish Crown Ejerservice og Centralplanlægningen. Besætningsdyrlægen eller den stedlige Veterinærkontrol kontaktes, så mistanken om udbrud af en smitsom husdyrsygdom kan be- eller afkræftes. Chaufføren skal afvente besked om det videre forløb.

Chaufføren skal være opmærksom på følgende symptomer:

Afrikansk Svinepest: Det første kliniske tegn på sygdommen plejer at være høj feber (over 40 °C) efterfulgt af nedstemthed, manglende ædelyst, en hurtig og besværet vejtrækning samt flåd fra næse og øjne. Smittede grise får ukoordinerede bevægelser og klumper sig tæt sammen. Grisene vil være påfaldende stille. Nogle grise kaster op og har forstoppelse, mens andre får blodig diarré. Rødlige eller blålige misfarvninger ses i huden, især på ben og ører.

Klassisk Svinepest: det første tegn på sygdommen er en stigende temperatur indtil i nærheden af 42 °C samtidig med nedsat aktivitet og ophørt ædelyst, men øget tørst. Dyrene ligger helst ned og klumper sig sammen. Endvidere ses øjenbetændelse med tåreflåd. Flåddet ses som en sort stribe udgående fra den inderste øjenkrog. Efterhånden bliver dyrene apatiske, ligesom evnen til at koordinere muskelbevægelser svigter. De bevæger sig med stiv, stikkende gang, er usikre i bagparten og står med samlede, understillede bagben evt. med forbenene over kros. Samtidig kan der ses opkastning og forstoppelse, som senere slår over i en voldsom, evt. blodig, diarré. Der ses ofte lammelser af bagparten samt krampes og evt. rødlige eller blålige misfarvninger i huden, fortrinsvis på ben, bug og ører.

Mund- og klovesyge: De første tegn på mund- og klovesyge hos grise er feber med en temperatur på op til 41 °C og ophørt ædelyst. Der kan senere ses blærer i mundhulen og på tryneskiven, men det er almindeligt, at blærer udvikler sig tydeligst i klovspalter, i kronranden og evt. ved biklovene. Grisene får en stiv, stolprende gang. En del dyr går med krum ryg, og mange kravler evt. på forknæene. Dyrene foretrækker at ligge ned.

3.4.1.1 Mistanke om smitsomme husdyrsygdomme slagteri

Når mistanke om en alvorlig sygdom opstår i produktionen, oftest i stalden eller ved PM kontrollen på slagtegangen, skal virksomheden og chaufførerne/vognmændene følge myndighedernes anvisninger. Der kan blandt andet stilles krav om en kortvarig afbrydelse af transport ind og ud af slagteriet (dvs. porten lukkes midlertidigt), indtil der er foretaget en konkret vurdering af mistanken. Den konkrete vurdering kan i visse tilfælde betyde, at porten vil være lukket i hele mistankeperioden. Dette betyder at chauffører og biler i kortere eller længere ikke må ankomme til eller forlade slagteriet.

For at minimere risikoen for smitte vil chauffører og transportmidler blive underlagt Fødevarestyrelsens påbud:

Transportmidler, chauffører og medhjælpere, der har kørt med dyr fra mistænkt besætning:

- Transportmidlet m.v. rengøres og desinficeres efter Fødevarestyrelsens anvisninger. Transportmidlet skal udtages af drift de næste 48 timer, eller indtil man bliver informeret om, at mistanken er ophævet. Chaufføren og medhjælper forbydes enhver kontakt til modtagelige dyr i 48 timer, eller indtil man bliver informeret om, at mistanken er ophævet. Har du selv dyr, der kan få sygdommen derhjemme, sørg da for, at andre passer dyrene.
- Før slagteriet forlades skal man gå i bad og skifte til eget eller udleveret rent tøj, der på intet tidspunkt har været i kontakt med dyrene fra den mistænkte besætning. Alt arbejdstøj deponeres efter slagteriets anvisninger.
- Fodtøj desinficeres inden man forlader slagteriet fx ved at anvende de opsatte desinfektionsbade.

Transportmidler, chauffører og medhjælpere, der har kørt øvrige dyr:

- Andre transportmidler, der er ankommet til slagteriet efter transportmidlet med de mistænkte dyr, rengøres og desinficeres efter Fødevarestyrelsens anvisninger. Transportmidlerne kan herefter, indtil mistanken afklares, anvendes til fortsat kørsel med slagtedyrl mellem besætninger og slagteri. Transportmidlerne og chauffører må ikke køre dyr til levebrug, og chauffører/medhjælpere forbydes enhver anden kontakt til modtagelige dyr i 48 timer, eller indtil man bliver informeret om, at mistanken er ophævet. Har man selv dyr, der kan få sygdommen derhjemme, sørg da for, at andre passer dyrene.
- Før man forlader slagteriet, skal man gå i bad og skifte til eget eller udleveret rent tøj, der på intet tidspunkt har været i kontakt med dyrene. Alt arbejdstøj deponeres efter slagteriets anvisninger.
Chaufførerne kan udelade bad, hvis:
 - i. Chaufføren, hverken har været i nærheden af den chauffør, der har kørt de mistænkte grise, eller i nærheden af de mistænkte grise.
 - ii. Området hvor de mistænkte grise har gået er blevet vasket og desinficeret forud for ny anvendelse.
 - iii. Chaufføren er ikklædt engangsdragt udleveret af virksomheden ved indgang til slagteriet. Engangsdragten skal dække tøj og hår. Engangsdragten efterlades på slagteriet efter slagteriets anvisning.
 - iv. Chaufførens ansigt, hænder og evt. briller sprittes af og fodtøj desinficeres inden området forlades.
- Fodtøj desinficeres inden man forlader slagteriet f.eks. ved at anvende de opsatte desinfektionsbade.

3.4.2 Beredskab slagterinedbrud

Ved længerevarende slagterinedbrud o.lign. skal virksomheden træffe beslutninger vedr. de dyr, der allerede opholder sig på slagteriets grund, men som endnu ikke er læsset af lastbilerne. Den lokale QA-afdeling bistår med praktiske opgaver (tilsyn af grise, overbrusning m.m.) Efter ca. 45-60 min. nedbrud (afhængigt af årstiden/udetemperaturen) kontakter den lokale fabrikschef eller driftsleder Ejerservice/Centralplanlægningen med henblik på det videre forløb.

Afhængig af vejrforholdene skal virksomheden afklare følgende:

Det vurderes om grisene kan aflæsses i slagteriets stald.

Kan grisene ikke aflæsses skal grisenes sundhedstilstand på bilen vurderes og der tages stilling til om grisene evt. skal overbruses eller bilen skal sendes ud at køre for at køle grisene.

Det vurderes om grisene skal køres til en hotelstald eller omdirigeres til andet slagteri.

Centralplanlægningen kender til rådighed og placering af Danish Crowns hotelstalde og vil varetage den praktiske del af omdirigering til andet slagteri eller samlestald.

Under hensyn til dyrenes race, størrelse og fysiske tilstand og på baggrund af forsendelsens varighed og vejrforholdene (særligt på varme dage) kan det være nødvendigt at øge minimumsgulvarealet (jf. BEK nr 1729 af 21/12/2006) med op til 20 % under transporten. Da det ikke er muligt at forudsige nedbrud og den heraf øget transporttid, bør disse faktorer inddrages i beslutningen om, hvornår dyrene aflæsses/omdirigeres til hotelstald. Vær derfor særligt opmærksomme på dyrenes tilstand på varme dage.

Transporttiden vurderes. Grisene må som hovedregel ikke transporteres mere end 8 timer (fra pålæsning til aflæsning) og det kan derfor være nødvendigt hurtigt at træffe en afgørelse om at omdirigere bilerne til andet slagteri eller hotelstald.

Bilernes rækkefølge for aflæsning eller omdirigering til hotelstald afhænger derfor ikke nødvendigvis af ankomsttidspunktet til slagteriet, men i højere grad af tidspunktet for første pålæsning. Disse oplysninger findes på køresedlen samt ved henvendelse til Centralplanlægningen.

Jf. Kontrolforordningen 854/2004 bilag I, afsnit II, kapitel III, punkt 8 fremgår det at dyr, der indleveres på et slagteri til slagtning, generelt skal slagtes på stedet. Under ganske særlige omstændigheder, som f.eks. at slagtefaciliteterne i alvorlig grad er brudt sammen, kan embedsdyrlægen dog tillade direkte transport af dyrene til et andet slagteri eller hotelstald. Ved beslutningen om at lade dyrene forlade slagteriets grund (altså omdirigering til hotelstald eller evt. andet slagteri) bør virksomheden derfor have den lokale kødkontrolenheds accept.

Centralplanlægningen er ansvarlig for omdirigering/aflysning af lastbiler på vej til eller planlagt til det pågældende slagteri.

3.4.3 Beredskab nedbrud dyretransport

Følgende procedure er gældende i tilfælde af nedbrud, uheld eller fastkørsel af dyretransporter med dyr til slagtning.

Chaufføren skal i videst muligt omfang sikre dyrevelfærden ved at:

Standse en evt. ulykke

Kontakte Falck/redning såfremt der er behov for dette.

Herefter hurtigst muligt kontakte vognmanden.

Vognmanden skal hurtigst muligt:

Kontakte Centralplanlægningen 7696 4600 indenfor kontortid kl. 08.00 til 16.00, Vagttelefon 2466 1109 udenfor kontortid.

Såfremt nedbruddet vurderes at være længerevarende (>4 timer) skal vognmand finde alternativ transport til omlæsning af dyr. Hvis der ikke kan findes alternativ transport indenfor egen flåde skal der søges alternativer hos andre vognmænd i samarbejde med Centralplanlægningen.

Det sikres at årsag og korrigerende handling noteres på køresedlen.

3.4.4 Restkoncentrationer/Medicin

Hvis en leverandør oplyser chauffør, vognmand eller Centralplanlægningen, at der blandt allerede læssede grise, er dyr, der ikke overholder tilbageholdelsestiden, skal chaufføren omgående holde ind til siden og kontakte Ejerservice og Centralplanlægningen.

Ejerservice afgør om læsset skal returneres til leverandøren, køres på hotelstald eller om det/de pågældende dyr er identificerbare, så læsset kan køres til det planlagte slagteri, hvor det/de medicinerede dyr aflives på rampen.

Ved ankomst til slagteriet skal chaufføren, inden aflæsningen påbegyndes, oplyse staldmanden om at der på læsset er medicinerede dyr. Chaufføren skal sammen med virksomhedens personale udpege det/de pågældende dyr.

Grise fra besætninger under karantæne for restkoncentrationer må ikke planlægges til slagtning før besætningen har haft et godkendt Code of Practice-besøg. Undtagelsesvis kan medicingrise køres på hotelstald, men kun efter aftale med Ejerservice.

3.4.5 Transportegnede slagtedy

Ingen dyr må transporteres medmindre de er egnede til den påtænkte transport. Tilskadekomne dyr og dyr som har fysiologiske skavanker eller undergår en patologisk proces betragtes som ikke transportegnede, især hvis der er tale om dyr, der ikke kan bevæge sig ved egen kraft uden smerter eller gå uden støtte eller dyr med alvorligt åbent sår eller prolaps

Lettere syge eller tilskadekomne dyr kan dog betragtes som egnede til transport såfremt de ikke vil blive påført yderligere lidelser som følge af transporten; i tvivlstilfælde skal der anmodes om en dyrlægeerklæring.

Dyr der kommer til skade under transporten skal adskilles fra de andre dyr og om nødvendigt aflives, uden at de påføres unødige lidelser.

3.4.5.1 Adskilte grise

Grise, der af leverandør og/eller chauffør vurderes betinget transportegnede, kan transporteres adskilt fra de andre dyr. Chaufføren skal inden pålæsning vurdere samtlige grisenes transportegnethed. Vurderingerne bør foretages på baggrund af Fødevarestyrelsen og SEGES' vejledninger vedr. transportegnethed. Enhver gris, der findes ikke-transportegnet skal til enhver tid afvises af chaufføren. Chaufføren skal straks meddele leverandøren, hvis der efterlades slagtedy i forbindelse med afhentning af grise. Afviser chaufføren ikke-transportegnede grise, skal disse registreres i mapfleet og dokumenteres ved billeder/video.

Leverandøren skal ved tilmelding af slagtedy oplyse om der skal medtages adskilte grise. Ved planlægningen af adskilte grise tages højde for, at disse kræver ekstra plads samt et ekstra blødt leje (ekstra strøelse).

3.4.5.1.1 Brokgrise

Grise med store brok (over 15 cm) må transporteres til slagteriet hvis:

- Broksækken er uden sår og rifter.
- Grisen upåvirket af brokket og bevæger sig normalt.
- Grisen har godt almenbefindende.
- Transporteres adskilt fra de øvrige grise i et aflukke med ekstra plads og ekstra strøelse.

Levering af et større antal brokgrise kan finde sted, hvis en dyrlæge på baggrund af en grundig undersøgelse af grisene tidligst 7 dage inden transporten udfylder en brokattest med tydelig identifikation af de undersøgte grise (f.eks. øremærker). I sådanne tilfælde kan dyrene transporteres med op til 5 brokgrise i hvert aflukke. Brokattesten skal følge grisene til slagteriet og overdrages til den embedsdyrlæge, der udfører det levende syn. Brokattesten er gyldig til udløbet af den 7. dag i forhold til den dato den praktiserende dyrlæge har undersøgt grisene og udfyldt attesten.

Enhver dyrlæge kan frit udforme egne brokattester, hvorfor udformning og indhold kan variere. Chaufføren skal inden pålæsning sikre sig, at dyrene stadig er transportegnede, at dyrene er entydigt identificeret og at denne identifikation er gengivet på brokattesten, at attesten er påført en dato for undersøgelsen og stadig er gældende (7 dage) og at det fremgår hvem der har udført og udfyldt attesten.

Ved tilmelding af mere end 5 brokgrise med attest bør planlæggeren sikre sig, at der er udfyldt én attest for hver 5 grise såfremt grisene ønskes delt på flere transporter.

3.4.5.1.2 Attest til anvendelse ved transport af sygt eller tilskadekommet svin til slagting i Danmark

Leverandøren kan anmode besætningsdyrlægen om at udfylde en attest til anvendelse ved transport af betinget transportegnede grise. Attesten har en gyldighed på 48 timer.

3.4.6 Udsættersøer

Søer må kun transporteres i op til 8 timer. Avlsorner skal altid transporteres enkeltvis i separate rum. Dog må avlsorner transporteres sammen, hvis de er vant til at gå sammen.

3.4.7 Slagtedyr med knækkede kanyler

Danish Crowns leverandører er forpligtigede til at opmærke slagtedyr med mistanke om knækkede kanyler. Endvidere skal Centralplanlægningen, Ejerservice og/eller chauffør underrettes. Inden pålæsningen skal chaufføren sikre sig, at de(t) pågældende slagtedyr tydeligt kan identificeres, for eksempel ved hjælp af et entydigt øremærke eller en anden tydelig opmærkning, herunder med mulig markering af stiksted. Ved aflæsningen på slagteriet, skal rampe-/ staldpersonale orienteres om de(n) medbragte slagtedyr, så de(n) straks kan frasorteres ved aflæsningen.

3.4.8 Grise med smitsomme husdyrsygdomme, grisesygdomme, salmonella og andre zoonoser

Transportører af grise har pligt til at følge de restriktioner, som de pålægges af Danish Crown, Landbrug og Fødevarer eller myndighederne i forbindelse med fund af grisesygdomme, salmonella eller andre zoonoser i en besætning.

3.4.8.1 Offentligt tilsyn

Grise fra besætninger under offentligt tilsyn for Brucellose, Smitsom blæreudslæt (SVD), Aujeszky, Overførbart gastroenteritis (TGE) og Svinepest må ikke planlægges til slagtning eller hotelstald.

3.4.8.2 Tuberkulose

Grise fra besætninger med mistanke om Tuberkulose kan slagtes uden restriktioner.

3.4.8.3 Porcine Reproductive and Respiratory Syndrom (PRRS)

Besætninger på Fødevarestyrelsens PRRS-liste eller besætninger der afventer svar på PRRS-virusprøver skal særslagtes.

PRRS-grise kan have faste slagtedage og faste slagtesteder.

Afhængigt af slagtested:

- PRRS-grise og søer skal altid læsses som de sidste på lastbilen.
- PRRS-grise og søer må ikke transporteres sammen med sammen med PRRS-negative dyr

PRRS-grise og søer må ikke planlægges til hotelstald.

Kina-godkendte slagterier: PRRS-grise og søer transporteres særskilt fra andre grise. Ved ankomst til slagteriet, sikres det at stalden er tom for andre grise inden aflæsningen påbegyndes.

Ikke-Kina-godkendte slagterier: PRRS-grise og søer kan transporteres sammen med andre grise og aflæsses på normal vis ved ankomsten til slagteriet.

Centralplanlægningen er ansvarlig for korrekt planlægning af PRRS-grise.

3.4.8.4 Salmonella

Grise fra besætninger under offentligt tilsyn (OT) for salmonellose transporteres særskilt fra andre besætninger og slagtes under salmonella-restriktioner på udvalgte slagterier. Centralplanlægningen er ansvarlig for korrekt planlægning af salmonellagrise (OT).

3.4.9. Udegrise og specialgrise

Centralplanlægningen er ansvarlig for at udegrise og specialgrise planlægges til slagterier, der slagter de pågældende grisetyper og at grisene ankommer i det tidsrum grisetypen slagtes.

3.4.10 Øremærker og transport af avlsdyr (søer og orner)

Alle grise, der forlader en besætning, skal være forsynet med et godkendt øremærke, undtagen skinketatoverede slagtegrise, der leveres direkte til et dansk slagteri. Undtaget fra kravet om mærkning (øremærke og skinketatovering) er slagtegrise leveret under ordningen om Gruppervis levering af slagtegrise.

Ved pålæsning af søer og orner bør chaufføren sikre sig, at alle søer og orner bærer et godkendt gult øremærke. Chaufføren skal straks kontakte leverandøren, hvis der mangler øremærker.

3.5 Grises adfærd og fysiologiske behov ved transport

Grise foretrækker at opholde sig i mindre grupper, hvorfor det ofte vil lette drivningen at reducere gruppestørrelsen. Ved drivning udnyttes dyrenes adfærd ved at følge flokkens tempo og ved at skabe en synlig barriere bag grisene f.eks. ved hjælp af drivplade. Bats benyttes som raslere (lyd) eller let markering af grisenes bagdel. Alt drivning af grise følger vejledning fra Det Veterinære Sundhedsråd

Grise er følsom overfor farver. Der skal anvendes farver som gul, grøn eller orange, herunder grønt arbejdstøj, hvis man ikke vil skræmme dyrene. Hvis grise skal påvirkes, for eksempel med et farvet drivbræt, skal drivbrættets farve være for eksempel sort, grå, hvid, blå, rød og brun. Grise er desuden følsomme for lysglimt og refleksioner hvorfor sådanne skal undgås under håndtering og pålæsning.

Grise kan advare om uro til deres artsfæller. Pludselig støj, f.eks. metallåge mod væg, raslen, klove mod aluminiumsgulv, gangbroer, hult gulv får dem til at stoppe eller tøve med at gå frem. Grise stopper også op ved spejlende flader eller vandpytter. Glatte gulve og stejle ramper skal undgås. Grise foretrækker at bevæge sig på en plan eller let stigende gulvflade.

Grise vil under transport søge hvile (siddende eller liggende). Grisenes komfort under kørsel vil påvirkes af køretøjets bevægelser, hvorfor chaufføren til hver en tid skal undgå skarpe sving, hårde opbremsninger eller anden u hensigtsmæssig kørsel.

Grise er særligt følsomme for kulde- og varmestress, hvorfor chaufføren til hver en tid skal have særlig fokus på temperaturer og træk. Skodder og ventilation justeres efter temperaturer og luftkvalitet. Det bestræbes at holde en temperatur i bilen på mellem 5 °C og 30 °C, med en tolerancemargen på +/- 5 °C, afhængigt af den udvendige temperatur. Holder køretøjet stille under varme temperaturer benyttes den mekaniske ventilation for at sikre kølning og tilstrækkelig luftcirkulation hos grisene. Under særligt varme forhold kan ventilationen suppleres med oversprøjtning med vand. Se i øvrigt pkt. 3.6.3.

3.6 Krav til køretøjer og deres anvendelse

3.6.1 Lovkrav og krav fra myndighederne

Pålæsning, transport og aflæsning af slagtedyrs skal foregå i overensstemmelse med gældende love og regler samt anbefalinger fra "Håndbog Svinetransport" udarbejdet af DMRI. Desuden skal særlige kundekrav, og anbefalinger fra Det Veterinære Sundhedsråd vedrørende transport af grise efterleves.

Transportmidler, der anvendes til dyretransport over 50 km., skal forinden godkendes af en godkendt synsvirksomhed, og være forsynet med en markering af, at der er tale om en dyretransport. Godkendelsescertifikatet skal medbringes under kørslen og på forlangende forevises for politi og veterinærmyndighed. Kopi af godkendelsescertifikatet for hver vogn skal sendes til Danish Crowns Centralplanlægning.

Alle transportvogne skal være forsynet med et GPS-system, så man kan følge den enkelte transportvogns position og færden.

Ved pålæsning / aflæsning må transportliftens hældning ikke overstige 20 grader. Hvis hældningen er over 10 grader, skal transportliftens gulv gøres skridsikkert ved hjælp af tværlister. Materialet på liftens gulv skal være identisk med vognens gulv.

3.6.2 Andre krav til køretøjerne

Ved anskaffelse af transportmateriel sikres det at transportmateriellet er klassificeret som EURO norm 5 og at transportmateriellet er forsynet med partikel filter. Ved anskaffelse af nyt materiale skal dette være af nyeste EURO norm.

3.6.3 Pladskrav for slagtedyret under ved transport

Chaufføren er ansvarlig for at overholde arealkravet i forhold til den transporterede vægt af dyrene. Alle grise skal som minimum kunne ligge ned og stå op i deres naturlige stilling. For at disse minimumskrav kan opfyldes, bør lastetætheden for svin på ca. 100 kg under transport ikke overstige 235 kg/m², svarende til min. 0,42 m² pr. 100 kg. gris for transporter under 8 timer og 0,50 m² ved transporter over 8 timer.

I perioder med udsatte grise eller ved transport af specialgrise, med andre vægtgrænser, skal chaufføren være opmærksom på, at der kan være krav om et reduceret antal slagtedyret på transportvognen for ikke at overskride lovens krav.

Ved transport under 8 timer kan det være nødvendigt at øge minimumsgulvareal op til 20 % under hensyn til grisenes race, størrelse samt fysiske tilstand, eller på grund af vejforhold og forsendelsens varighed. På denne baggrund har Danish Crown opsat følgende retningslinjer for transport ved høje temperaturer.

Transport af slagtegrise til Danish Crown ved høje temperaturer:

- Alle transporter af grise til Danish Crown planlægges 3 dage før ankomstdagen.
- I sommerperioden, fra 1. maj til 30. september, tages der ved planlægning af transporterne højde for vejvarslet (DMI) på den planlagte transportdag.
- Middeltallet for antal slagtegrise pr. aflukke under transport er 15 grise.
- Lastetætheden på transporterne reduceres i denne periode for biler på vej til slagteriet.
- Ved temperaturer ≥ 25 °C reduceres lastetætheden med 1 gris pr. aflukke, svarende til 7%.
 - Reduceret lastetæthed gælder for biler med planlagt aflæsningstidspunkt fra kl. 14 til kl. 19
- Ved temperaturer ≥ 30 °C reduceres lastetætheden med:
 - 3 grise pr. aflukke svarende til 20 % for biler med planlagt aflæsningstidspunkt fra kl. 14 til kl. 19
 - 1 gris pr. aflukke svarende til 7 % for biler med planlagt aflæsningstidspunkt fra kl. 11 til kl. 14 og fra kl. 19 til kl. 21.
- Mekaniske ventilatorer benyttes ved temperaturer ≥ 20 ° C, samt når bilen holder stille.

Transport af søer (og polte) til Danish Crown ved høje temperaturer:

- Alle transporter af søer til Danish Crown planlægges 3 dage før ankomstdagen.
- I sommerperioden, fra 1. maj til 30. september, tages der ved planlægning af transporterne højde for vejvarslet (DMI) på den planlagte transportdag.

- Middeltallet for antal søer pr. aflukke under transport er 10 søer.
- Lastetætheden på transporterne reduceres i denne periode for biler på vej til slagteriet.
- Ved temperaturer ≥ 25 °C reduceres lastetætheden med 1 so pr. aflukke, svarende til 10%.
 - Reduceret lastetæthed gælder for biler med planlagt aflæsningstidspunkt fra kl. 14 til kl. 19
- Ved temperaturer ≥ 30 °C reduceres lastetætheden med:
 - 2 søer pr aflukke svarende til 20 % for biler med planlagt aflæsningstidspunkt fra kl. 14 til kl. 19
 - 1 so pr. aflukke svarende til 10 % for biler med planlagt aflæsningstidspunkt fra kl. 11 til kl.14 og fra kl. 19 til kl. 21.
- Mekaniske ventilatorer benyttes ved temperaturer ≥ 20 ° C, samt når bilen holder stille.

Ved transport over 8 timer skal transportvogn være indrettet med vandingsanordning, foderopbevaring og fodringsanordning. Desuden skal hver eneste slagtedyrl kunne inspiceres.

3.6.4 Krav til køretøjets ventilation

Grise er meget følsomme over for varme og dårlig ventilation, som kan medføre forhøjet dødelighed. Der skal derfor sørges for tilstrækkelig ventilation, som fuldt ud opfylder dyrenes behov, under hensyntagen til især antallet og typen af dyr, der skal transporteres, samt de vejrforhold, der forventes under transporten. Ved transport af grise til Danish Crown skal alle transportmidler være forsynet med mekanisk ventilationssystem, der skal sikre tilstrækkelig og jævnt fordelt ventilation med en nominel ventilationskapacitet på mindst 60 m³/t. pr. 100 kg gris. Det bør bestræbes at holde en temperatur på mellem 5 °C og 30 °C med en tolerancemargen på +/- 5 °C, afhængigt af den udvendige temperatur. Under danske vejrforhold vil det for biler i bevægelse være muligt ved hjælp af naturlig ventilation. Bilens skodder holdes helt eller delvist åbne afhængigt af temperaturen.

4.0 Tilføjelser af nye elementer i Code of Practice

Udviklingen inden for teknologi, fødevarer sikkerhed, bæredygtighed og dyrevelfærd påvirker løbende vilkårene for dansk griseproduktion, så både leverandører, virksomheder og transportører hele tiden må forholde sig til ny viden, der påvirker produktionen såvel som transporten af grise. Ny viden kan udmønte sig i nye love, bekendtgørelser eller anbefalinger, hvorefter transportører af grise er forpligtiget til at holde sig ajour med ny lovgivning tilpasse sig de nye vilkår opstillet af myndighederne, branchen eller Danish Crown.

Code of Practice for Centralplanlægningen og Transportører af levende grise til Danish Crown er et tillæg til de krav der stilles til dyrevelfærd, transport af dyr og transportvirksomheder i EU-lovgivningen, dansk lovgivning og brancheaftaler. Enhver transportør til Danish Crown er derfor forpligtiget til at holde sig orienteret og overholde de gældende krav i lovgivningen.

Nye krav i Code of Practice for Centralplanlægningen og Transportører kan være foranlediget af virksomhedsstrategier, konkrete kundekrav eller ønsket om bedre at kunne positionere Danish Crown på vigtige markeder. Som begrundelse for at indarbejde nye krav i Code of Practice for Centralplanlægningen og transportører af grise, skal der indgå markeds mæssige og imagemæssige vurderinger, der viser en positiv værdi af ændringen i form af markedsadgang eller fastholdelse af attraktive markeder.

Code of Practice for Centralplanlægningen og Transportører af levende grise til Danish Crown revideres løbende og som minimum, når der indgås ny vognmandsaftale.

Ændringer meddeles alle de berørte transportører af grise, herunder med angivelse af en eventuel overgangsperiode eller tidsfrist.

5.0 Kontrolforanstaltninger

Kontrolforanstaltninger, f.eks. i form af KPI'er er med til at sikre en troværdig dokumentation af, at transport af slagtedyr til Danish Crown foregår i overensstemmelse med Code of Practice for Centralplanlægningen og Transportører af grise.

Code of Practice for Centralplanlægningen og Transportører af grise er en del af det samlede aftalegrundlag mellem Danish Crown, Centralplanlægningen og transportfirmaerne, som kan bidrage positivt til Danish Crowns omdømme som virksomhed og til et styrket afsætningsgrundlag. Derfor er det vigtigt, at samtlige transportører af grise efterlever reglerne i aftalegrundlaget, og at Danish Crown kan dokumentere dette gennem et kontrolsystem.

5.1 Kontrol vedr. Danish Crown Regelsæt

Centralplanlægningen og den enkelte transportør af grise bekræfter med sin underskrift, at aftalegrundlaget og Code of Practice for Centralplanlægningen og Transportører af grise overholdes.

Kontrol med overholdelse af dansk lov påhviler myndighederne, hvorfor Danish Crown ikke udøver kontrol på dette område, ligesom kontrollen med overholdelse af DANISH Transportstandard påhviler branchen.

Kontrol med opfyldelse af Code of Practice gennemføres ved vurdering af de daglige informationer og registreringer, som indikerer, om den enkelte transportør af grise hele tiden lever op til alle aftaler med Danish Crown. Derover kan der forekomme stikprøvevis opfølgende kontrol, hvis der er tvivl om afvigelse karakter i forhold til den normale drift.

Ved mistanke om uregelmæssigheder har Danish Crown ret til at foretage en nærmere undersøgelse af de pågældende omstændigheder, herunder besøge den pågældende vognmand.